

Анотація

Факультет: біолого-технологічний.

Спеціальність: 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

1. **Освітній компонент – Реалізація генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин.**
2. **Автор робочої навчальної програми:** д.с.-г.н., професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин – Леонтій ХМЕЛЬНИЧИЙ.
3. **Лектор:** д.с.-г.н., професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин – Леонтій ХМЕЛЬНИЧИЙ.
4. **Кількість годин** – загальна – 150, лекції – 10, практичні – 10, самостійна робота – 130, форма підсумкового контролю – іспит.
5. **Анотація дисципліни.** Дисципліна «Реалізація генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин» сприяє підготовці доктора філософії з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, здатних професійно використовувати знання із селекції у створенні та поліпшенні сільськогосподарських тварин, основні методи селекційних досліджень, сучасні методологічні та організаційні напрямки селекційного процесу, зв'язок селекції з іншими науками, вплив генетико-популяційних параметрів на ефективність селекційного процесу, поліпшення порід та окремих стад, ознаки, форми та методи добору, ступені успадкованості селекційних кількісних ознак/, методи оцінки генотипу; сучасні методи оцінки генотипу тварин за фенотипом та генотипом, використання біотехнологічних методів в селекції тварин на сучасному етапі та в перспективі, методологічні основи розведення тварин, теоретичні основи великомасштабної селекції.
Основні теми, які підлягають вивченню: науково-методичні основи селекції тварин у напрямку реалізації генетичного потенціалу; генетичні основи селекції сільськогосподарських тварин; використання молекулярної генетики у тваринництві; провідні параметри популяційної генетики та їхнє значення у підвищенні ефективності селекції тварин; ефективність селекції; оцінка тварин за генотипом; фактори зміни генетичної структури популяцій тварин; теоретичні основи великомасштабної селекції у тваринництві; селекція молочної та молочно-м'ясної худоби у напрямку нарощування генетичного потенціалу продуктивності; вплив на розвиток селекційних ознак та рекордну продуктивність молочних корів генотипових чинників; селекційні програми – стратегія генетичного поліпшення сільськогосподарських тварин.
6. **Кількість кредитів** – 5.
Модулів – 2.
7. **Мета вивчення дисципліни.** Формування у аспірантів теоретичних знань і практичних навиків з питань селекції сільськогосподарських тварин у напрямку максимальної реалізації їхнього генетичного потенціалу за рахунок використання сучасних методів у галузі генетики та розведення, уміння розраховувати та використовувати популяційно-генетичні параметри в процесі добору та підбору дозволять прискорювати ефективність селекції сільськогосподарських тварин. Знання особливостей селекції різних видів тварин дозволить орієнтуватися у проблемах, які існують в сучасних умовах виробництва, вміло застосовувати новітні методи для поліпшення господарськи корисних ознак задля адаптації тварин до цих умов і максимальної реалізації їхнього генетичного потенціалу продуктивності. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, які реалізуються через дисциплінарні результати навчання, зокрема здатність оволодіти комплексом селекційних, генетичних, біотехнологічних та організаційних заходів, спрямованих на генетичний прогрес сучасного генофонду тварин у напрямку нарощування продуктивності та на збереження, в сучасних умовах інтенсифікації спеціалізованих порід, генофонду локальних і зникаючих порід сільськогосподарських тварин в Україні.
8. **Ключові слова.** Поліпшення селекційних ознак, генетико-популяційні параметри, методи оцінки генотипу, генофонд генетичних ресурсів, локальні, зникаючі породи.

Рекомендована література

1. Ладика В. І., Жукорський О. М., Грициняк І. І., Козир В. С., Катеринич О. О., Церенюк О. М., Хмельничий Л. М., Резникова Н. Л. Генетичні ресурси вітчизняних порід сільськогосподарських тварин : монографія. Одеса : Олді+, 2023. 336 с.
2. Гладій М. В., Башенко М. І., Полупан Ю. П. та ін. Селекційні, генетичні та біотехнологічні методи удосконалення і збереження генофонду порід сільськогосподарських тварин (МОНОГРАФІЯ). [текст] / За ред.: М. В. Гладія і Ю. П. Полупана; ІРГТ ім. М. В. Зубця НААН. – Полтава, ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2018. 794 с
3. Гладій М. В., Полупан Ю. П., Басовський Д. М., Л. В. Вишневецький та ін. Програма збереження генофонду локальних і зникаючих порід сільськогосподарських тварин в Україні на 2017-2025 роки. Суми, 2018. 85 с.
4. Селекція сільськогосподарських тварин / Ю. Ф. Мельник, В. П. Коваленко, А. М. Угнівенко, К. А. Найденко, В. Г. Пелих та ін. / За ред.: Ю. Ф. Мельника, В. П. Коваленка та А. М. Угнівенка. К.: «Інтас», 2008. 445 с.
5. Хмельничий Л. М., Супрун І. О. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2011. 497 с.
6. Підпала Т. В. Селекція сільськогосподарських тварин. Миколаїв, 2005. 265 с.